

A tolakodó barát, avagy kérj és adatik

Alapige: Lk. 11. 5-13

Szeretet testvéreim! Jézus Krisztus a most hallott egyszerű példázatával a gyermeki bizalommal gyakorolt imádságban való kitartásra buzdít és tanít. Első hallásra nem értjük, hogy Jézus miért egy késő este zörgető ember tetteivel példázza az imádkozás szükségességét. A példázatbeli helyzetet azok tudják ma is a legjobban elképzelni, akik egyetlen helységből álló lakásban élnek, ahol este együtt vannak a szülők és a gyermekek, és a külső zaj mindannyiukat felköltené. Az éjszakai felkelést még az is nehezíti, hogy nincs villany, a nagy retesszel bezárt ajtó is zajosan nyílik.

Ott keleten az éjszakai vendég érkezése nem volt ritka, hiszen a keleti ember gyakran a hőség miatt nem nappal utazott, hanem este és éjjel. Természetesen a faluban se pékség, se kenyérüzlet nincs, minden gazdasszony még napkelte előtt süti meg a családtagok száma szerint a napi kenyéradagot, csak annyit, amennyire szükség volt, hiszen másnapra megromlott volna. A példázatbeli barát különleges, mert neki mindig van kenyere, még éjszakai órában is.

Jézus ezzel azt tanítja, hogy Mennyei Atyánk is olyan, mint ez a jó barát, akinél mindig van kenyér, azaz, Istennél mindig készen van mindaz, amire nekünk szükségünk van.

A példázat jó megértéséért azt is tudnunk kell, hogy a jövevény megvendégelése Izráelben a gazda becsületbeli kötelessége volt. Ábrahámot tekintették példának, aki Isten angyalait vendégelte meg. Még az apostoli levelekben is többször találkozunk a vendégszeretet gyakorlására való felhívásra. A Zsidókhoz írt levélben is ezt olvassuk:

„A vendégszeretetről el ne felejtkeztek, mert ez által némelyek, tudtukon kívül, angyalokat vendégelnek meg.”¹

A példázatban a kérő baráttal kell magunkat azonosítanunk. Ez nekünk ma, a XXI. században, különösen ebben a Covidos időszakban, nagyon nehéz. Hiszen sok embernél a kapu és az ajtó nappal is zárva van, és előzetes egyeztetés nélkül nagyon kevesen örülnek egy váratlan vendég érkezésének, a testvér és barát testi közelségének.

A krisztusi tanítvány nem cselekedhet elutasítóan! Akinek a szíve nyitott a Mennyei Atya felé, annak az ajtaja, a pénztárcája is nyitva van, a váratlan, sőt a kellemetlen vendég számára is.

Jézus ezen felül azt tanítja, hogy Izráelben mindenki készséges kiségiteni az éjszakai zörgetőt, hogy váratlan vendégként megvendégelhessen. És ezen a ponton érkezünk el advent ünnepének központi gondolatához és üzenetéhez.

Jézus állítja ezt a jót rólunk, akit születésekor senki se akart befogadni a hajlékába. Azok, akik akkor ott Betlehemben elutasították a szükségben lévő házaspárt, angyaloknál nagyobb zártak ajtajukon és szívükön kívül, az Isten Fiát, és az Isten Fiát befogadó Józsefet és Máriát, akik mivel valóságosan befogadták Jézust, nagyobbak lettek az angyaloknál. De vajon, valóban Józsefekké és Máriákká nőttünk fel? Legyen most ez önvizsgálatunk kérdése!

Emlékeztetem a gyülekezetet, hogy az evangélium szerint, azok, akik befogadták Őt, vagyis Jézus Krisztust, hatalmat kaptak tőle, hogy Isten fiaivá legyenek, azok, akik az ő nevében hisznek.²Lukács evangélista és az apostolok komolyan vették Krisztusnak ezt a kijelentését. Ezért tanítja Pál: Nem tudjátok, hogy a szentek a világot ítélik meg?³Nem tudjátok-e, hogy angyalokat fogunk ítélni, nemhogy életszükségletre való dolgokat?⁴

¹ Zsidók 13, 2

² János 1, 12

³ 1 Kor 6, 2a

⁴ 1 Kor 6, 3; Lk. 22, 30; Jel 2, 26

A példázat azonban az imádságban való kitartásról tanít, így a hangsúly nem az ajtónyitón, hanem a kérő barátán van. Tudunk-e ilyen kitartóan kérni Istentől? Tudunk-e ilyen kitartóan zörgetni Istennél? Tudunk-e szokást, illemt, jó érzést félre tenni, alkalmas, vagy alkalmatlan időben kellemetlenkedni az Isten ajtajánál, addig, ameddig meg nem nyerjük tőle azt, amivel a befogadásra váró vendégünket megvendéghelhetjük?

Szeretném, hogyha felismernéd azt a vendéged, akit nem tudsz megvendéghelni, bármennyire is igyekeznél. Sokan naponta imádkozzuk: Jövel Jézus légy vendégünk, hogy megvendéghelhesünk! Ugyanakkor mindenki tudja, hogy mi eredendő emberi önmagunktól nem tudjuk megvendéghelni Krisztust. Mi csak akkor tudunk az Ő kedvébe járni, ha a Mennyei Atya megadja ezt nekünk, ha Ő maga teszi ezt lehetőségessé számunkra, ahogyan akkor és ott a názáreti Máriának és vőlegényének, Józsefnek tette ezt lehetővé!

Látjátok, mekkora nagy szükségben vagyunk? Mennyei kenyeret kell kérjünk asztalunkra, ahol a megvendéghelhetetlen Isten is helyet foglal. A mennyei tetteket kell tehát elkérjük Istentől, amelyekkel Krisztus Urunk kedvébe járhatunk, és Istennek tetszően szolgálhatunk.

Vagy talán úgy gondold, hogy asztalodnál Isten meg lehet elégedve veled és tetteiddel? Ha így gondold, akkor már nem zörgetsz, nem is imádkozol, semmit, vagy csak mulandó dolgokat kérsz tőle, de azt se teljes szívedből és lényedből.

A példázatban viszont egy teljes lényével zörgető nagy szükségben lévő emberről hallottunk, aki lehetetlen órában zaklatja barátját. Azt is megkockáztatja, hogy feldühíti barátját, és magára haragítja őt. De addig zörget, amíg az ajtó meg nyílik és életet adó kenyér kerül a kezeibe.

Az éjszaka sötétségébe kint álló barát nem tudja elfogadni az elutasítást, nem tud beletörődni az életet adó kenyér nélküli állapotba. Vajon mi bele tudunk törődni az elutasítottságunkba, abba, hogy nincs segítség, abba, hogy magunkra vagyunk utalva, abba, hogy teljesen ki vagyunk szolgáltatva a szegyenek, a kudarcnak, az elbukásnak, a halálba vonzó szükségnek, az elveszettségnek, az örök feledésnek (...)? Ez a példaképül élénk állított Zörgető nem tudta az elutasítást elfogadni, valami nem engedte! Mi lehet ennek a dacnak a titka? Az Isten Fia Jézus ez a Titok, aki soha nem adta fel, hanem a végsőig elment érettünk!

A példázat azzal végződik, hogy a házban bent lévő barát se tud beletörődni abba, hogy ne adjon kenyeret a barátjának, mintha csak magáról példázta volna őt Jézus. Felkölti egész háznépét, kicsiket és nagyokat, és megelégtíti a zörgetőt.

Amennyiben Isten az jó barát, akkor az Ő háznépe a mennyei világ. Felkel az Isten és felkölti a teljes mennyei világot! Amikor megmozdul a mennyei mindenség, abba beleremeg a Föld is!⁵ El tudod képzelni, hogy Isten mennyei Atyádként megteszi ezt érted is? Magam részéről én csak ezt tudom elképzelni, hisz éppen erre van szükségem; nélküle elvesztem!

Mіндеzt figyelembe véve milyen jó lenne, ha mi sem tudnánk addig nyugodni, amíg minden tőlünk telhetőt meg nem tettünk azokért, akik a segítségünkre szorultak.

Testvéreim, fontos a példázat záró tanítása is! Mondom nektek, ha azért nem is fog felkelni és adni, mert az barátja, de annak tolakodása miatt felkel és ad neki, amennyi kell. Így cselekszik velünk a mi Mennyei Atyánk is! Sokszor megvalljuk: - „Nem vagyunk méltók, hogy fiaidnak nevezz minket, és arra sem, hogy mi Atyánknak szólítsunk téged, mert naponta megbántunk bűneinkkel és megátalkodott szívünk engedetlenségeivel.” Jó, ha így érezzük, mert így is van, de tehetetlen állapotunkba nem törődhetünk bele, ahogy a zörgető barát se törődött bele abba, hogy nincs semmije, és nem tudja megvendéghelni a vendéget. Zörgessünk bizalommal és kitartóan, amíg Isten alkalmassá tesz az Ő ajándéka által mindenre. A bizalmon alapuló

⁵ Kinek szava akkor megrendítette a földet, most pedig ígéretet tesz, mondván: Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is. Az a "még egyszer " pedig jelenti az állhatatlan dolgoknak mint teremtményeknek megváltozását, hogy a rendíthetetlen dolgok maradjanak meg. Annak okáért mozdíthatatlan országot nyervén, legyünk háládatosak, melynél fogva szolgáljunk az Istennek tetsző módon kegyességgel és félelemmel. Zsid 12:26-28.

kitartó imádság nélkül nincs igehirdetés, nincs gyülekezeti élet, nincs semmilyen egyházi szolgálat, és nem lehet a miénk Isten gazdag áldása sem. Ebbe a *nem-létbe* nem törődhetünk bele! Zörgessünk hát!

Ugyanakkor egyértelmű, hogy nincs nehezebb, mint kérni, különösen, ha barátként vagy koldusként kell tennünk ezt. Kíváncozunk és vágyódunk, - tanítja Jakab apostol. „Kívántok [valamit], és nincs néktek: gyilkoltok és irigykedtek, és nem nyerhetitek meg; harcoltok és háborúskodtok; és nincsen semmittek, mert nem kéritek. Kéritek, de nem kapjátok, mert nem jól kéritek, hogy gerjedelmeitekre költsétek azt.”⁶ Így emésztjük magunkat és szenvedünk, de csak akkor kérünk, ha az Isten munkája által már a legvégsőig jutottunk. Amit nem érzünk valóságnak, éppen ezért igazságént éhezünk, amit egzisztenciális hiány szomjúságaként élünk meg, az indít minket keresésre és kérésre. Krisztus azért jött, hogy olyan hiányt, éhséget és szomjúságot támasszon bennünk, amit egyedül csak mennyei Atyánk elégíthet meg és pedig Szentlélek által!

Kértél-e már valaha belső egzisztenciális szegénységed, éhséged és szomjúságod mélységéből? Ez a belső hiány a romolhatatlan szellemivé válás hiánya, a pusztán csak a véges testi lét-állapot, melyből a szellemi valóságba nem juthatsz fel bármikor, amikor akarsz. Ha nem vagy valódi szellemi ember, mert megtorpannál a lelkivé válás útján, akkor a legjobb, a legközelebbi és a legsürgetőbb tennivalód, hogy Jézus Krisztus ígérete és biztatása alapján (Lk 11,13) kérj Istentől Szentlelket.

Mit cselekszik a Szentlélek? Egyedül a Szentlélek teheti valósággá benned mindazt, amit Jézus a válságban már megtett érted, Ő pedig az Ő feltámadásának hatalmával szellemi/lelki emberré akar változtatni téged, az Isten gyermekévé akar tenni, a maga büszkén vállalt testvérévé!⁷

"Aki kér, mind kap."(Mt 5,45), - mondja az Úr. Kapni, azaz elfogadni azt jelenti, hogy gyermeki viszonyban vagy Istennel. Egyedül a gyermeknek nem nehéz kérni az atyjától, vagy az édesanyjától! Az istengyermeki állapot egyszerre szegény és ugyanakkor gazdag, mint aki tudatában van kicsiny voltának, a szellemben koldus voltának, gyermeki kiszolgáltatott állapotának, de mégsem esik kétségbe, nem lesz szegénysége kínzó helyzetének áldozatává, hisz Atyja az Isten!

Isten gyermeke gyermeki bizalommal, értelmesen, erkölcsi felelősséggel méltányolja Atyja és Istene iránta való szeretetét és boldogan hagyatkozik rá! Ámen.

⁶ Jak 4:2-3

⁷ Mert a megszentelő és a megszenteltek egytől valók mindnyájan, amely oknál fogva nem szégyelli őket atyjafiainak hívni (...)! Zsid 2:11. Olvasandó a Zsidókhoz írt levél teljes második fejezete!